

ร่างกรอบการเจรจาเพื่อการยกระดับสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓
(ASEAN+3 Macroeconomic Research Office: AMRO) เป็นองค์การระหว่างประเทศ

๑. ความเป็นมา เหตุผล และความจำเป็น

ความร่วมมือภายใต้กรอบอาเซียน+๓ เกิดจากวิกฤตการณ์ทางการเงินในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปี ๒๕๔๐ ทำให้ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคตระหนักถึงความจำเป็นของการพัฒนาความร่วมมือเพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเงินที่เข้มแข็งและเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถรับมือกับวิกฤตเศรษฐกิจได้ในอนาคต

๑.๑ ความเป็นมา

๑) ที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน+๓ ครั้งที่ ๑๓ (The 13th ASEAN+3 Finance Ministers' Meeting: AFMM+3) เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ณ ประเทศออสเตรีย ได้ให้ความเห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานระดมทุนทางเศรษฐกิจของภูมิภาคที่เป็นอิสระ โดยเรียกว่าสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี) หรือ ASEAN+3 Macroeconomic Research Office: AMRO โดยจะทำหน้าที่ ๑) ติดตาม ประเมิน และรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจและการเงินของแต่ละประเทศสมาชิกและของภูมิภาคอาเซียน+๓ ประเมินความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาค รวมทั้งการเสนอแนะนโยบายที่เกี่ยวข้อง และ ๒) สนับสนุนการทำงานของมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation: CMIM) ให้มีประสิทธิภาพ และเห็นชอบ ให้หน่วยงานนี้จัดตั้งที่ประเทศสิงคโปร์ โดยในช่วงเริ่มต้นให้จัดตั้งในรูปแบบของบริษัทจำกัด ภายใต้กฎหมายสิงคโปร์ เนื่องจากมีความรวดเร็วในการจัดตั้งมากกว่ารูปแบบอื่น

๒) ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างความตกลงเพื่อการจัดตั้ง AMRO (Articles of Agreement in respect of the ASEAN+3 Macroeconomic and Research Office: AoA) เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และปลัดกระทรวงการคลังได้ลงนามในความตกลงฯ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๔ โดย AMRO ได้เริ่มดำเนินงาน เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๔

๓) ที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน+๓ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ได้มีมติเห็นชอบให้เร่งรัดการดำเนินการยกระดับ AMRO ให้เป็นองค์การระหว่างประเทศโดยเร็วเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของ AMRO

๑.๒ บทบาทและหน้าที่ของ AMRO

AMRO เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการติดตาม ประเมิน และรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจและการเงินของแต่ละประเทศสมาชิกและของภูมิภาคอาเซียน+๓ การประเมินความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาค รวมทั้งการเสนอแนะนโยบายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในกรณีที่ประเทศสมาชิกประสบวิกฤตเศรษฐกิจหรือมีแนวโน้มที่จะเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานของ CMIM ในการเสริมสร้างเสถียรภาพทางการเงินของกลุ่มประเทศอาเซียน+๓

๑.๓ เหตุผลและความจำเป็น

เนื่องจากความตกลงจัดตั้ง AMRO ให้เป็นองค์การระหว่างประเทศนั้น มีการระบุถึงการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันจากประเทศสมาชิกเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของ AMRO ซึ่งในทางปฏิบัติที่ผ่านมาในการเข้าเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศ เช่น กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary

Fund: IMF) หรือ ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) ประเทศไทยจะดำเนินการออกกฎหมายภายในมารองรับสมาชิกภาพ รวมถึงกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันกับแต่ละองค์การฯ ด้วย ดังนั้น จึงถือได้ว่าเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาาระหว่างประเทศตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เนื่องจากเป็นกรณีที่จะต้องออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และเห็นควรเสนอให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสามของรัฐธรรมนูญฯ เพื่อกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้นำกรอบการเจรจาดังกล่าว ไปใช้ในการเจรจากับประเทศสมาชิกต่อไป

๒. สาระสำคัญของร่างกรอบการเจรจา

๒.๑ การจัดตั้งองค์กร

ยกระดับ AMRO เป็นองค์การระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของ AMRO ให้มีความเป็นอิสระในการประเมินภาวะเศรษฐกิจและการเงินของประเทศสมาชิกอาเซียน+๓ รายประเทศและของทั้งภูมิภาค

๒.๒ โครงสร้างการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ AMRO อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังและธนาคารกลางอาเซียน+๓

๒.๓ การให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกัน (Privileges and Immunities: P&I)

การให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันแก่ AMRO และบุคลากรของ AMRO ควรเป็นไปตามหลักความจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ (Functional Necessity) ซึ่งจะต้องพิจารณาโครงสร้าง วัตถุประสงค์และภารกิจของ AMRO เป็นสำคัญ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และภารกิจของ AMRO และพิจารณาเปรียบเทียบกับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันที่ให้กับองค์การระหว่างประเทศอื่น ทั้งนี้ ขอบเขตของเอกสิทธิ์และความคุ้มกันนั้น ไม่ควรจะให้มากกว่าองค์การระหว่างประเทศอื่นที่มีโครงสร้างและภารกิจที่คล้ายกัน เช่น ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของกฎหมายภายในของแต่ละประเทศสมาชิกเป็นสำคัญ

๒.๔ การระงับข้อพิพาท

กรณีที่มีข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกกับ AMRO ให้สามารถใช้กลไกระงับข้อพิพาทในทางสากลได้ อาทิ วิธีอนุญาโตตุลาการหรือการจัดตั้งองค์คณะไต่สวน (tribunal) ทั้งนี้ กลไกดังกล่าวต้องมีความเป็นกลาง มีขั้นตอนที่ชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรมแก่ประเทศสมาชิกทุกประเทศ

๒.๕ เรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ให้เจรจาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและประเด็นดังกล่าวต้องเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในภาพรวม

แจ้งความเห็นเพิ่มเติมได้ที่

สำนักการเงินการคลังอาเซียน
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
กระทรวงการคลัง ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

โทร. ๐-๒๒๗๓-๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๒๒
โทรสาร ๐-๒๒๗๓-๙๐๕๙
Email: prtchan@hotmail.com
